

PROGRAMACIÓ MÚSICA CURS 21/22

1 INTRODUCCIÓ

Justificació de la programació

Contextualització

2 OBJECTIUS GENERALS DE L'ETAPA RELACIONATS AMB L'ÀREA

3 COMPETÈNCIES

4 CONTINGUTS DELS CURSOS

Consideracions i adaptacions a partir de la situació sanitària derivada del COVID-19

5 METODOLOGIA

Metodologia general

Metodologies específiques

Recursos didàctics i organitzatius

Materials i recursos

Activitats i projectes que afavoreixen la transversalitat i la

Troncalitat

6 AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT

Criteris d'avaluació i competències clau

Instruments d'avaluació

Criteris de qualificació

Adaptacions per a oferir reforç i ampliació

7 MESURES PER A LA INCLUSIÓ: NECESSITATS ESPECÍFIQUES DE

SUPORT EDUCATIU O NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA 34

Mesures de suport ordinari

Mesures de suport extraordinari

Tipologia

8 ELEMENTS TRANSVERSALS DEL CURRÍCULUM

1. INTRODUCCIÓ

Justificació de la programació

En el R.D. 126/2014, pel qual s'establix el currículum bàsic de l'Educació Primària, en el seu Preàmbul exposa que "el currículum bàsic de les diferents àrees s'han organitzat partint dels objectius propis de l'etapa i de les competències que es van a desenrotllar allarg de l'educació bàsica, per mitjà de l'establiment de blocs de continguts en les àrees troncal, i criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluable en totes les àrees, que seran referents en la planificació de la concreció curricular i en la programació docent". Per tant, vol açò dir que objectius i competències seran la font inspiradora de la resta d'elements de la nostra programació didàctica i punt de partida en l'elaboració de les mateixes.

La programació ha de propiciar l'adaptació de tots els seus elements a les característiques i necessitats particulars de l'alumnat.

Contextualització

Dades del centre

LOCALITZACIÓ

Castelló de la Plana

Àmbit urbà

Població de nivell cultural /econòmic mitjà

TIPUS DE CENTRE

Públic

CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE

6 aules d'EI i 12 aules d'EP

Barri de nivell cultural/econòmic mitjà

Llengua d'aprenentatge: VALENCIA

En quant a les característiques psicoevolutives de l'alumne, els nostres alumnes es troben en ple període de les operacions concretes, caracteritzat per començar a tindre una visió més realista del seu entorn d'aprenentatge. Un altre aspecte important és l'inici en el desenrotllament de la categorització, fonament per al desenrotllament del pensament lògic.

La categorització inclou altres habilitats com la seriació, imprescindible per a ordenar objectes en funció d'una dimensió (ex. del més gran al més xicotet); la inferència transitiva, com a capacitat per a relacionar dos objectes partint de la relació establida entre un d'ells i un tercer; i finalment, la inclusió de classe, com a habilitat per a veure la relació entre el tot i les seues parts. S'inicia també en el raonament deductiu i inductiu.

Des del punt de vista socioafectiu, en este període s'inicia la consolidació de la seua identitat, acceptació de les normes, adopta comportaments cooperatius, desenrotlla actituds i comportaments de participació, respecte recíproc i tolerància. A poc a poc es produïx el pas de l'heteronomia moral a l'autonomia.

2. OBJECTIUS GENERALS DE L'ETAPA RELACIONATS AMB L'ÀREA

L'àrea d'Educació Artística contribuïx a consolidar tots i cada un dels objectius de l'àrea, però especialment a:

- a) Conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a obrar d'acord amb elles, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, així com el pluralisme propi d'una societat democràtica.
- b) Desenrotllar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, així com actituds de confiança en si mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge, i esperit emprenedor.
- c) Adquirir habilitats per a la prevenció i per a la resolució pacífica de conflictes, que els permeten desembolicar-se amb autonomia en l'àmbit familiar i domèstic, així com en els grups socials amb què es relacionen.
- d) Conèixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones, la igualtat de drets i oportunitats d'hòmens i dones i la no-discriminació de persones amb discapacitat.
- i) Iniciar-se en la utilització, per a l'aprenentatge, de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació desenrotllant un esperit crític davant dels missatges que reben i elaboren.
- j) Utilitzar diferents representacions i expressions artístiques i iniciar-se en la construcció de propostes visuals i audiovisuals.
- m) Desenrotllar les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com una actitud contrària a la violència, als prejuís de qualsevol tipus i als estereotips sexistes.

3. COMPETÈNCIES

El Reial Decret 126/2014 de 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'educació primària, aposta per l'educació per competències, en els termes següents:

Les competències, per tant, es conceptualitzen com un «saber fer» que s'aplica a una diversitat de contextos acadèmics, socials i professionals...

Es considera que «les competències clau són aquelles que totes les persones precisen per a la seua realització i desenrotllament personal, així com per a la ciutadania activa, la inclusió social i l'ocupació».

El rol del docent és fonamental, perquè ha de ser capaç de dissenyar tasques o situacions d'aprenentatge que possibiliten la resolució de problemes, l'aplicació dels coneixements...

El procés d'ensenyança-aprenentatge competencial ha d'abordar-se des de totes les àrees de coneixement...

Les competències a desenrotllar i aprenentatges imprescindibles que es deriven d'elles són:

CCLI: Competència en comunicació lingüística

Escoltar, parlar, llegir i escriure.

Interactuar lingüísticament en contextos.

CSC: Competències socials i cíviques

Estils de vida saludable

Comprendre i utilitzar codis de conducta

Respecte als altres

Col·laboració

Empatia

Concepte de democràcia, justícia, igualtat...

Participació activa a tots els nivells (local, veïnat...)

Comprensió i aplicació dels drets humans

CAA: Competència per a aprendre a aprendre

Iniciar i persistir l'aprenentatge

Organitzar i gestionar l'aprenentatge

Fer conscient el procés d'aprenentatge

Transferir l'aprenentatge a altres contextos

Autoavaluació i reflexió

Metacognició

Elecció d'estratègies d'aprenentatge.

CD: Competència digital

Ús segur i crític (treball, oci i comunicació)

Buscar, obtindre i tractar la informació

Produir i presentar per este mig

CEC: Consciència i expressió culturals

Creativitat (emocions, idees....) canalitzada en l'artístic.

Apreciació de les expressions artístiques

Coneixements bàsics sobre art i cultura popular

Valoració de les mateixes

CMCT: Competència matemàtica i competències bàsiques en Ciència i tecnologia

Raonament matemàtic per a resoldre problemes quotidians

Modes de pensament matemàtic: lògic i espacial.

Representació: fórmules, diagrames, models, construccions, gràfics...)

Coneixements i metodologia aplicats a explicar la naturalesa (investigación portada fins a les conclusions)

Coneixements i metodologia en resposta a desitjos i/o necessitats humanes (canvis causats per l'home responsabilitat per a això i juí crític ètic per estes qüestions)

SIEE: Sentit de la iniciativa i esperit emprenedor

Transformar les idees en actes.

Creativitat (associada a la resposta múltiple a problemes), innovació, assumir riscos

Planificar i gestionar projectes

Gestió de projectes i lideratge

Avaluació (comparació amb el que pretén)

Persuasió.

Presa de decisions.

4. CONTINGUTS

Primer curs

BLOQUE 1. Escucha

- El entorno sonoro: sonido, ruido y silencio.
- Experimentación con las cualidades del sonido: fuerte/suave, largo/corto, grave/agudo y diferentes timbres.
- Identificación de las cualidades de los sonidos del entorno e iniciación a los modos de representación gráfica y a través del cuerpo.
- Reconocimiento visual y auditivo de instrumentos de pequeña percusión
- Audición y reconocimiento de voces humanas.
- Audición activa de canciones infantiles y de fragmentos de piezas instrumentales sencillas.
- Seguimiento corporal de la pulsación en la audición activa de canciones sencillas.
- Audición activa de intervalos y del movimiento melódico ascendente y descendente.
- Identificación con ayuda del movimiento de algunos elementos básicos de la forma musical: pregunta/respuesta, ostinato, eco.
- Identificación de la repetición (AA) en canciones y obras musicales sencillas.
- Audición e identificación de una selección de ejemplos musicales breves o fragmentos significativos ajustados al nivel.
- Disfrute, atención e interés por la audición de la música.
- Expresión de sensaciones tras la escucha mediante la palabra y el lenguaje plástico.
- Obtención de información de fuentes preseleccionadas en diferentes medios siguiendo las pistas sugeridas del adulto.
- Obtención de información de manera guiada mediante herramientas digitales de búsqueda, visualización y reproducción multimedia (navegadores web, visualizadores de documentos, reproductores multimedia...) en dispositivos TIC.
- Compresión de la información verbal y no verbal de textos orales como explicaciones breves del ámbito familiar, escolar y social.
- Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos.
- Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.

BLOQUE 2. Interpretación musical

- Juegos vocales para tomar conciencia de la relajación y respiración.
- Exploración de las posibilidades sonoras y expresivas de la voz.
- Selección de sonidos vocales para la sonorización de situaciones, historias y cuentos.
- Interpretación y memorización de juegos de pregunta-respuesta, ecos, ostinatos, canciones al unísono, poemas y retahílas.
- Elaboración de un cancionero de clase que incluya canciones infantiles, tradicionales y didácticas.
- Entonación de las notas s-m-l a través de canciones.
- Participación activa en las producciones vocales individuales y en grupo.
- Exploración de las posibilidades sonoras del propio cuerpo y de los instrumentos escolares a través de juegos rítmicos y motores.
- Experimentación con juegos de pregunta-respuesta, ecos y ostinatos como recursos en la práctica instrumental.
- Interpretación y memorización de sencillos ecos, ostinatos y piezas cortas instrumentadas para instrumentos de aula o corporales.
- Vivenciación y experimentación de la pulsación en la realización de actividades instrumentales y de percusión corporal.
- Selección de instrumentos para la sonorización de situaciones, historias y cuentos.
- Disfrute con la realización de actividades musicales.
- Participación activa en las producciones instrumentales individuales y en grupo.
- Experimentación de las posibilidades sonoras de los dispositivos electrónicos e informáticos del aula.
- Utilización de las tabletas y el ordenador como reproductores de audio y vídeo.
- Utilización de software didáctico multimedia para trabajar las cualidades del sonido.
- Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos.
- Desarrollo de proyectos en equipo de forma guiada.
- Diálogo entre iguales bajo dirección.
- Diseño de proyectos individuales o colectivos, planificación.

BLOQUE 3. Movimiento y danza

- Exploración de las posibilidades motrices del propio cuerpo a través de juegos rítmicos.
- Experimentación, en actividades de movimiento, de la pulsación, la pregunta-respuesta, el eco y el ostinato a través de la escucha.
- Experimentación del movimiento como medio de expresión a partir de distintos estímulos sonoros.
- Juegos de improvisación a través del movimiento individual y en grupo.
- Disfrute con la realización de actividades musicales de movimiento.
- Participación activa en las producciones de movimiento individuales y en grupo.

Segon curs

BLOQUE 1. Escucha

- Curiosidad por descubrir nuevos sonidos y materiales del rico entorno sonoro.
- Discriminación auditiva, ampliando la gama (ej: muy fuerte/fuerte/débil//muy débil).
- Representación gráfica de nuevas posibilidades, matices y efectos sonoros (sirenas, glissandos, texturas, crescendos, etc.) incorporando grafías contemporáneas.
- La orquesta Orff: reconocimiento visual y auditivo de instrumentos de láminas y membranas.
- Audición y reconocimiento de voces masculinas, femeninas e infantiles.
- Audición de canciones infantiles y del folklore y fragmentos de piezas instrumentales de diferentes tipos.
- Identificación y seguimiento corporal de la pulsación y el acento (andar-palmas) en la audición de piezas instrumentales sencillas y canciones de mayor complejidad.
- Audición de diversos intervalos ascendentes y descendentes.
- Reconocimiento del fraseo musical con ayuda del movimiento.
- Identificación del contraste en canciones y obras musicales sencillas.
- La forma binaria (AB)
- Audición e identificación de una selección de ejemplos musicales significativos en relación a los elementos sonoros y musicales.
- Disfrute, atención y respeto por la audición de obras musicales variadas.
- Expresión de sensaciones y comentario verbal de los gustos personales a raíz de la audición.
- Obtención de información de fuentes preseleccionadas con guías y a través de preguntas, reconociendo que la información encontrada puede no ser fiable.

- Obtención de información de manera guiada mediante herramientas digitales de búsqueda, visualización y reproducción multimedia (navegadores web, visualizadores de documentos, reproductores multimedia, etc.) en dispositivos TIC.
- Compresión de la información verbal y no verbal de textos orales como explicaciones del ámbito familiar, escolar y social.
- Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo. Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita.
- Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.

Segundo curso

BLOQUE 2. Interpretación musical

- Juegos de articulación de vocales y consonantes.
- Juegos de respiración y relajación corporal.
- Experimentación de las posibilidades expresivas de la voz con movimientos melódicos ascendentes y descendentes.
- Interpretación de canciones de dificultad progresiva sobre la forma binaria (AB) solo y en grupo.
- Interpretación vocal de partituras en las que intervengan las figuras negra, silencio de negra y pares de corcheas, las notas d-m-s-l, el compás de dos tiempos, la línea divisoria y la doble barra final.
- Ampliación del cancionero de clase con repertorio de canciones infantiles, tradicionales y didácticas.
- Disfrute con la realización de actividades musicales vocales
- Confianza en las aportaciones propias y de los demás en el desarrollo de las actividades musicales vocales
- Utilización de la percusión corporal y los instrumentos como recursos para el acompañamiento de textos, canciones y danzas.
- Juegos de iniciación en la técnica instrumental: uso de baquetas en pequeña percusión y en membranas, y tipos de ataques en láminas.
- Vivenciación y experimentación del pulso y el acento en la realización de actividades musicales instrumentales.
- Interpretación de obras instrumentales de dificultad progresiva sobre la forma binaria (AB) solo y en grupo.
- Interpretación corporal e instrumental de partituras en las que intervengan las figuras negra, silencio de negra y pares de corcheas, las notas s-m-l, el compás de dos tiempos, la línea divisoria y la doble barra final.

- Disfrute con la realización de actividades musicales instrumentales a nivel individual y en grupo.
- Confianza en las aportaciones propias y de los demás en el desarrollo de las actividades musicales instrumentales.
- Experimentación de las posibilidades de creación sonora de los dispositivos electrónicos e informáticos del aula.
- Utilización de las tabletas y el ordenador como grabadores y reproductores de audio y vídeo.
- Utilización de software didáctico multimedia para trabajar aspectos básicos de los elementos de la música.
- Cuidado y mantenimiento de los dispositivos.
- Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos.
- Desarrollo de proyectos en equipo de forma guiada.
- Cumplimiento de su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros.
- Diálogo entre iguales bajo dirección
- Diseño de proyectos individuales o colectivos, planificación.
- Organización de un proyecto con ayuda.

BLOQUE 3. Movimiento y danza

- Práctica de técnicas básicas de movimiento individual y juegos motores: paso de marcha, paso lateral, etc.
- Identificación y seguimiento corporal de la pulsación y el acento (andar-palmas) en la audición de piezas instrumentales y canciones.
- . Representación del fraseo musical con ayuda del movimiento.
- . Realización de movimientos fijos o inventados utilizando diferentes tipos de estímulos: visuales, verbales, sonoros y musicales.
- Experimentación y utilización del compás de 2 tiempos y de 3 tiempos en el desarrollo de improvisaciones de movimientos como respuesta a diferentes estímulos sonoros.
- Disfrute con la realización de actividades musicales en las que interviene el movimiento, solo y en grupo.
- Confianza en las aportaciones propias y de los demás en el desarrollo de las actividades musicales con movimiento.

Tercer curs

BLOQUE 1. Escucha

- Curiosidad por descubrir y experimentar con las posibilidades sonoras del propio cuerpo y la voz.
- Reconocimiento auditivo de diferentes combinaciones de las cualidades del sonido (fuerte/corto; largo/agudo/débil, etc.).
- Clasificación de los instrumentos musicales por familias (cuerda, viento metal, viento madera y percusión).
- Agrupaciones musicales del entorno próximo (bandas, rondallas...)
- Reconocimiento visual de algunos instrumentos musicales del folklore.
- Identificación y reconocimiento de los matices dinámicos básicos: f-p en audiciones musicales.
- Audición de canciones y piezas vocales e instrumentales de diferentes tipos.
- Valoración del silencio como elemento indispensable durante la audición musical.
- Identificar y experimentar el ritmo en la audición de piezas musicales diversas, diferenciando ritmos binarios y ternarios.
- El tempo musical: rápido/lento.
- Audición de escalas e intervalos consonantes y disonantes.
- Reconocimiento y representación gráfica de diseños melódicos diversos.
- Seguimiento de la forma través de musicogramas.
- La forma lied (ABA) y el canon a 2 voces.
- Audición y reconocimiento de una selección de piezas musicales de distintos géneros, estilos y autores, especialmente de los XVII y XVIII.
- Valoración y disfrute con la audición de distintas obras musicales.
- Actitud atenta y silenciosa durante la audición musical en los diferentes contextos
- Interés y comentario razonado de la música de diferentes géneros y estilos.
- Búsqueda guiada de información de fuentes preseleccionadas en diferentes medios (específicas de la tarea), a través de preguntas, valorando su veracidad.
- Obtención de información de manera guiada de herramientas digitales de búsqueda, visualización y reproducción multimedia (navegadores web, visualizadores de documentos, reproductores multimedia, etc.) en dispositivos TIC.
- Reconocimiento de los principios por los que se regulan los derechos de uso y distribución de la información.
- Comprensión de la información verbal y no verbal de exposiciones, instrucciones del ámbito escolar, familiar y social.
- Escucha activa respetando el turno de palabra y las normas de cortesía.

- Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Adaptación a los cambios. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Uso de estrategias de aprendizaje cooperativo. Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita.

- Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.

BLOQUE 2. Interpretación musical

- Ejercicios para el control de la respiración y la relajación de los músculos faciales.

- Interés por la higiene del aparato fonador.

- Ampliación del repertorio de canciones al unísono.

- Interpretación y memorización de cánones y canciones sobre la forma ternaria (ABA), solo y en grupo.

- Improvisación de sencillas secuencias vocales para textos, canciones o danzas cuidando la coordinación y sincronización.

- Interpretación vocal de canciones a partir de su lectura en el pentagrama ampliando la gama de figuras musicales: blanca, silencio de blanca, corchea y silencio de corchea y las notas d-r-m-f-s-l en compases de dos, tres o cuatro tiempos.

- Ampliación del cancionero de clase incluyendo canciones de actualidad del entorno.

- Interés por las aportaciones propias y ajenas en las situaciones de interpretación vocal.

- Hábito de cantar suavemente y con voz natural.

- Práctica de juegos y ejercicios que desarrollen una técnica instrumental adecuada con los instrumentos del aula: precisión rítmica y ataque simultáneo y alterno de baquetas.

- Iniciación al estudio de la flauta dulce cuidando la posición corporal y la emisión del aire.

- Interpretación instrumental y memorización de cánones y piezas instrumentales de dificultad progresiva y sobre la forma ternaria (ABA) solo y en grupo.

- Improvisación de acompañamientos rítmicos y melódicos para textos, canciones o danzas cuidando la coordinación y la sincronización con el grupo.

- Interpretación instrumental y con el propio cuerpo de obras aprendidas por imitación o a partir de su lectura en el pentagrama, en las que intervengan las figuras musicales de blanca, silencio de blanca, negra, silencio de negra, corchea y silencio de corchea y las notas d-r-m-f-s-l en compases de dos, tres o cuatro tiempos.

- Interpretación con los instrumentos del aula de los matices dinámicos básicos f-p y del tempo musical rápido/lento.

- Responsabilidad en la interpretación instrumental en grupo, y cuidado y buen uso de los instrumentos.

- Utilización de software didáctico multimedia para reconocer e identificar instrumentos musicales y agrupaciones.

- Grabación de audio digital mediante una grabadora o un dispositivo móvil de las interpretaciones musicales del aula.
- Realización de grabaciones en vídeo de actuaciones musicales de clase.
- Utilización de software libre de educación auditiva.
- Iniciación a la notación musical digital con software libre.
- Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos.
- Desarrollo de proyectos en equipo, cumpliendo con su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Sensibilidad. Valoración de las aportaciones de los demás.
- Capacidad de regular y cambiar las propias emociones.
- Planificación de proyectos individuales o colectivos, hacer planes.
- Organización de un proyecto.
- Evaluación tanto del proyecto como del producto con ayuda del profesorado.

BLOQUE 3. Movimiento y danza

- Práctica de técnicas básicas de movimiento individual y juegos motores: paso saltado, paso a tres, postura corporal, control de la energía y del movimiento, etc.
- Interpretación de sencillas coreografías y danzas grupales adecuadas al nivel, memorizando las secuencias de movimientos.
- Identificación y seguimiento corporal del ritmo de canciones y piezas instrumentales.
- Identificación y seguimiento de ritmos binarios y ternarios.
- Aplicación de los conocimientos musicales adquiridos en la creación de sencillas improvisaciones de movimientos para compases de 2, 3 y 4 tiempos.
- Improvisación de movimientos para representar los matices dinámicos básicos f-p, el tempo musical rápido/lento y la forma musical a partir de la escucha.
- Interés y disfrute por la práctica del movimiento y la danza.

Quart curs

BLOQUE 1. Escucha

- Audición de obras interpretadas con percusión corporal y objetos cotidianos
- La orquesta. Audición de piezas interpretadas por orquestas de diverso tamaño.
- Reconocimiento visual y auditivo de cada familia de instrumentos orquestales.
- Identificación y reconocimiento auditivo de los matices dinámicos: fmf-mp-p.
- Audición de piezas vocales e instrumentales de mayor complejidad.

- Audición y clasificación de los registros de la voz humana: soprano, contralto, tenor y bajo.
- Valoración del silencio como elemento indispensable para el ejercicio de la atención durante la audición musical.
- Reconocimiento de la subdivisión binaria y ternaria en la audición de piezas musicales diversas, de comienzo tético y anacrúsico
- Reconocimiento auditivo de tempos: allegro, andante, adagio.
- La escala musical. Escalas pentatónicas
- Discriminación auditiva de escalas en modo mayor y menor.
- Seguimiento de la forma través de musicogramas y partituras que se correspondan con el nivel alcanzado en los otros bloques.
- La forma rondó y el canon a 3 voces.
- Audición y reconocimiento de una selección de piezas musicales de distintos géneros, estilos y autores, especialmente de los XVI al XIX.
- Valoración del patrimonio musical y disfrute con la audición de obras con actitud abierta a nuevas propuestas.
- Actitud atenta y silenciosa y respeto a las normas de comportamiento durante la audición musical en los diferentes contextos.
- Interés por asistir y participar en diferentes actuaciones musicales en vivo: festivales, celebraciones, conciertos.
- Interés y comentario razonado de la música de diferentes géneros y estilos, respetando las opiniones y los gustos ajenos.
- Selección de información de forma autónoma de fuentes variadas proporcionadas por el profesorado.
- Obtención de información de manera guiada mediante herramientas digitales de búsqueda, visualización y reproducción multimedia (navegadores web, visualizadores de documentos, reproductores multimedia, etc.) en dispositivos TIC.
- Respeto por las licencias de uso, modificación y distribución de contenidos reutilizados generados por otros.
- Análisis de información verbal y no verbal de exposiciones, descripciones, instrucciones.
- Escucha activa con empatía respetando el contenido del discurso del interlocutor.
- Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Adaptación a los cambios. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Uso de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita de forma precisa.
- Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.

BLOQUE 2. Interpretación musical

- Ejercicios para el aumento de la capacidad respiratoria, la relajación de la cintura escapular, hombros y cuello.
- Ejercicios para la mejora de la entonación.
- Ampliación del repertorio de canciones al unísono, diferenciando la estrofa y el estribillo.
- Interpretación vocal de canciones a partir de su lectura en el pentagrama o por imitación, ampliando el repertorio con las figuras musicales de redonda, silencio de redonda y semicorchea, y con las notas si-d' en compases de subdivisión binaria y ternaria.
- Improvisación en grupo de efectos vocales combinando diferentes duraciones y timbres.
- Interpretación de cánones a 3 voces.
- Ampliación del cancionero de clase incluyendo fragmentos o adaptaciones de piezas clásicas.
- Coordinación y sincronización individual y colectiva en la interpretación vocal.
- Responsabilidad en la interpretación vocal en grupo y respeto por las aportaciones de los demás y por la persona que asume la dirección
- Afianzamiento de una técnica instrumental adecuada con los instrumentos del aula: precisión e independencia de manos.
- Afianzamiento de una técnica apropiada en el uso de la flauta dulce: respiración, fraseo y articulación.
- Interpretación instrumental y memorización de cánones y obras de progresiva dificultad y sobre la forma Rondó, cuidando la coordinación y la sincronización con el grupo.
- Interpretación instrumental y con el propio cuerpo (ritmo) de obras a partir de su lectura en el pentagrama en las que intervengan las figuras musicales de redonda, silencio de redonda y semicorchea, y las notas si-d'.
- Aplicación de los elementos y procedimientos del lenguaje musical trabajados, a producciones propias.
- Improvisación de piezas instrumentales a partir del uso de la escala pentatónica.
- Responsabilidad en la interpretación instrumental en grupo y respeto por las aportaciones de los demás y por la persona que asume la dirección.
- Grabación y edición de audio digital mediante programas de las interpretaciones musicales del aula.
- Creación de un CD propio con las grabaciones realizadas, copia y difusión del mismo.
- Utilización de software libre para la escucha de acompañamientos instrumentales y vocales (tipo karaoke).
- Profundización en la notación musical digital con software libre.
- Iniciación a programas secuenciadores como recurso para la audición didáctica.
- Cuidado y mantenimiento de los dispositivos.

- Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos.
- Desarrollo de proyectos en equipo, transformación de ideas en acciones, cumpliendo con su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros.
- Ayuda, confluencia, trabajo con todos, aceptación de todos.
- Control de la expresión de sentimientos y emociones en conflictos.
- Planificación y organización de proyectos individuales o colectivos.
- Organización y gestión de un proyecto.
- Selección de la información técnica y los materiales.
- Evaluación del proyecto y el producto con ayuda de guías.
- Mejora del producto y del proceso tras la evaluación.

BLOQUE 3. Movimiento y danza

- Práctica de técnicas básicas de movimiento grupal: figuras de danza en fila y en círculo, desplazamiento por parejas y en pequeños grupos, baile en parejas, coordinación con el grupo.
- Traducción a movimiento la representación de elementos musicales como la forma, el ritmo y la melodía.
- Interpretación de danzas tradicionales valencianas.
- Invención de coreografías para canciones y piezas musicales de diferentes estilos, individual y en grupo.
- Valoración de la danza como aportación al patrimonio cultural y en relación a otras artes escenográficas.

Quint curs

BLOQUE 1. Escucha

- Reconocimiento visual y denominación de los instrumentos de cada familia orquestal y de la música popular urbana.
- Agrupaciones musicales: solista, dúo, trío, cuarteto, coro: audición e identificación.
- Audición e identificación de los registros de las voces humanas.
- Identificación auditiva de fluctuaciones dinámicas: crescendo y decrescendo.
- Audición de música vocal e instrumental de diferentes estilos y épocas.
- Valoración del silencio como elemento indispensable para el ejercicio de la atención durante la audición musical.
- Sensibilización ante el cuidado del medio ambiente sonoro escolar.
- Audición y reconocimiento de ritmos regulares, polirritmias y ritmos libres.

- Experimentación e identificación de síncopas y contratiempos en canciones y piezas sencillas.
- Reconocimiento auditivo de tempos: vivace y largo.
- Escala diatónica: experimentación e identificación. Tono y semitono.
- Acordes de tónica, dominante y subdominante. Arpeggios. Audición de canciones acompañadas.
- Cadencias. Identificación auditiva de la cadencia perfecta.
- Seguimiento de la forma través de musicogramas y partituras correspondientes al nivel.
- Las formas compuestas: el concierto y la suite.
- Audición y reconocimiento de ritmos regulares, polirritmias y ritmos libres.
- Experimentación e identificación de síncopas y contratiempos en canciones y piezas sencillas.
- Reconocimiento auditivo de tempos: vivace y largo.
- Escala diatónica: experimentación e identificación. Tono y semitono.
- Acordes de tónica, dominante y subdominante. Arpeggios. Audición de canciones acompañadas.
- Cadencias. Identificación auditiva de la cadencia perfecta.
- Seguimiento de la forma través de musicogramas y partituras correspondientes al nivel.
- Las formas compuestas: el concierto y la suite.
- Selección y organización de información de fuentes variadas dando cuenta de varias referencias bibliográficas.
- Obtención de información mediante herramientas digitales de búsqueda, visualización y reproducción multimedia aplicando estrategias de filtrado sencillas en dispositivos TIC.
- Respeto por las licencias de uso, modificación y distribución de contenidos reutilizados generados por otros.
- Análisis de información verbal y no verbal de exposiciones, descripciones, instrucciones y textos orales en los que se expresen opiniones y preferencias (debates).
- Respeto al moderador y uso del diálogo para resolver conflictos interpersonales, escuchando activamente, identificando y respetando las emociones y el contenido del discurso del interlocutor.
- Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Adaptación a los cambios. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Aprendizaje autónomo. Uso de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos.
- Obtención y uso eficaz de la información. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita de forma precisa.
- Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área

BLOQUE 2. Interpretación musical

- Cuidado de la expresión vocal en cuanto a la respiración y la entonación.
- Ejercicios de dicción sobre consonantes y de vocalización y resonancia para proyectar la voz.
- Interpretación de obras vocales de dificultad progresiva y de distintas épocas y culturas de manera individual y colectiva, adaptándose al grupo y teniendo en cuenta las indicaciones del director.
- Interpretación de obras vocales a 2 voces (bicinias).
- Experimentación y utilización, mediante la lectura musical, de las estructuras rítmicas que combinan corcheas y semicorcheas en el mismo tiempo, la ligadura, el puntillo, la síncopa, la anacrusa y el calderón, la repetición 1ª y 2ª vez, D.C. y a Fine en el desarrollo de actividades musicales vocales.
- Interpretación y lectura de todas las notas de la escala en canciones.
- Ampliación del cancionero de clase incluyendo fragmentos o adaptaciones de piezas clásicas y creaciones propias.
- Improvisación sobre la escala diatónica y creación de piezas vocales a partir del uso de la misma.
- Valoración de los procesos expresivos y de los resultados de las producciones musicales para buscar la mejora de los mismos.
- Perfeccionamiento y precisión en la técnica instrumental adecuada con los instrumentos, así como observar un cuidado en su mantenimiento.
- Interpretación de obras instrumentales de dificultad progresiva y de distintas épocas y culturas, adaptándose al grupo y teniendo en cuenta las indicaciones del director.
- Utilización de las estructuras melódicas trabajadas, y de las rítmicas que combinan corcheas y semicorcheas en el mismo tiempo, la ligadura, el puntillo, la síncopa, la anacrusa y el calderón, la repetición 1ª y 2ª vez, D.C. y a Fine en el desarrollo de actividades musicales instrumentales.
- Improvisación sobre la escala diatónica y creación de piezas instrumentales a partir del uso de la misma.
- Creación de introducciones, interludios y codas, y de acompañamientos instrumentales para canciones.
- Interés y disfrute por el trabajo cooperativo en la creación grupal.
- Valoración de los procesos expresivos y de los resultados de las producciones musicales para buscar la mejora de los mismos.
- Utilización de software libre para la extracción de la música de un CDAudio (ripear) y volcarla al ordenador para su edición.
- Profundización en la edición de audio digital a través de programas para realizar cambios de: velocidad, intensidad, tonos, tempos, fade in y out, etc., en sonorizaciones y otras propuestas.

- Tipos de archivos de sonido: MIDI y Audio. Discriminación auditiva de archivos midi y audio de una misma obra.
- Creación de una melodía con la tableta utilizando alguna app apropiada para sonorización de poemas o textos.
- Utilización de programas secuenciadores como recurso para la creación.
- Conocimiento de las normas que regulan la propiedad intelectual.
- Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos.
- Desarrollo de proyectos en equipo.
- Transformación de ideas en acciones.
- Implicación personal y cumplimiento de roles en las tareas de equipo.
- Aceptación de las aportaciones y los puntos de vista de los demás.
- Planificación, organización y gestión de proyectos individuales o colectivos.
- Establecimiento de estrategias de supervisión.
- Selección de la información técnica y los materiales.
- Toma de decisiones y calibración de oportunidades y riesgos.
- Evaluación del proyecto y del producto con ayuda de guías.
- Mejora del producto y el proceso tras la evaluación.

BLOQUE 3. Movimiento y danza

- Interpretación con ejecución precisa de danzas tradicionales del mundo.
- Investigación sobre las danzas que se bailan en el entorno y que han perdurado a lo largo del tiempo.
- Creación de coreografías grupales de manera individual con todos los elementos del lenguaje musical trabajados y con músicas de estilos variados.
- Valoración de la importancia de la danza en la continuidad transgeneracional.

Sisè curs

BLOQUE 1. Escucha

- Reconocimiento auditivo de diversos instrumentos de cada familia orquestal
- Reconocimiento visual de algunos instrumentos electrónicos y de otras culturas.
- Identificación y reconocimiento auditivo de los matices dinámicos: ff-f-mf-mp-p-pp
- Audición de música coral de diferentes estilos y épocas.
- Audición de piezas interpretadas por solistas, coro y orquesta.
- Valoración del silencio como elemento indispensable para el ejercicio de la atención durante la audición musical.
- Identificación de agresiones acústicas del entorno, y contribución activa a su disminución y al bienestar personal y colectivo.
- Audición de obras contemporáneas o fragmentos de timbres y ritmos complejos.
- Audición e identificación de cambios de tempo: acelerando y ritardando.
- Audición de ejemplos de obras con cambios de compás y melodías de diverso carácter expresivo.
- Audición e identificación de algunos matices de articulación: legato y staccato.
- Acordes mayores y menores. Audición de canciones acompañadas de diversos estilos y con acordes de mayor complejidad.
- Seguimiento de la forma través de musicogramas y partituras correspondientes al nivel.
- Introducción y coda: audición de ejemplos e identificación.
- Audición y reconocimiento de una selección de piezas musicales de distintos géneros, estilos y autores, desde la Edad Media al siglo XX.
- Audición y reconocimiento de una selección de piezas de música española.
- Interés por la audición y comentario, con actitud abierta, de obras musicales de distintos estilos y culturas, en especial, las de la época contemporánea.
- Valoración e interés por otros géneros como el flamenco y el jazz, relacionándolos con el entorno social en el que surgen y se desarrollan.
- Interés por participar en todo tipo de actuaciones musicales en vivo: festivales, conciertos, representaciones teatrales (musicales, óperas).
- Diferenciación y valoración de las funciones sociales de la música: fiestas, ceremonias, himnos, ritos, baile, audiovisuales.
- Seleccionar y organizar la información de fuentes variadas, contrastando su fiabilidad.
- Búsqueda, visualización y reproducción multimedia mediante herramientas digitales, aplicando estrategias sencillas de filtrado en dispositivos TIC.

- Respeto por las licencias de uso, modificación y distribución de contenidos reutilizados generados por otros.
 - Análisis de información verbal y no verbal de exposiciones, descripciones, instrucciones, conferencias breves, y textos orales en los que se expresen opiniones y preferencias (debates).
 - Escucha activa, incorporando las intervenciones de los demás y respetando los sentimientos y el contenido del discurso del interlocutor.
 - Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Regulación de la perseverancia, flexibilidad, control de la ansiedad e incertidumbre y capacidad de automotivación antes, durante y después del proceso de aprendizaje. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Aprendizaje autónomo.
- Uso de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos.
- Obtención y uso eficaz de información. Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita de forma precisa.
 - Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.

BLOQUE 2. Interpretación musical

- Cuidado y mejora de la técnica vocal para lograr una expresión vocal ajustada.
- Ejercicios diversos de articulación y vocalización para mejorar la resonancia y proyección de la voz.
- Interpretación de obras vocales buscando una precisión en la ejecución.
- Interpretación de obras vocales a 3 voces.
- Creación de piezas musicales y acompañamientos vocales a partir del uso de la escala, así como de los conocimientos rítmicos y melódicos trabajados en el nivel.
- Adaptación de textos a la melodía de obras musicales conocidas, y creación de melodías a partir de textos diversos.
- Grabación de la música vocal interpretada en el aula y comentario y valoración del proceso y del resultado.
- Interés por las aportaciones propias en las situaciones de interpretación y creación vocal.
- Evaluación de los procesos expresivos y de los resultados de las producciones musicales para buscar la mejora de los mismos.
- Perseverancia en la práctica instrumental para mejorar la interpretación del repertorio estudiado, buscando una mayor precisión en la ejecución.
- Interpretación de obras con la flauta ampliando al registro agudo, cuidando el fraseo y la articulación.

- Creación de acompañamientos instrumentales a partir de acordes de tónica, dominante y subdominante, para melodías conocidas.
- Creación de piezas musicales instrumentales buscando variedad expresiva.
- Construcción de instrumentos sencillos con objetos de uso cotidiano o con material de reciclaje.
- Tipos de formato de audio digital sin comprimir (WAV) y comprimidos (OGG y MP3).
- Utilización de un programa de edición de audio para experimentar con los diferentes formatos, aplicarlo en sonorizaciones y creaciones y compartir el resultado con otros compañeros.
- Utilización de apps educativas para la creación e improvisación musicales.
- Creación de acompañamientos sencillos utilizando un secuenciador.
- Respeto y aplicación de las normas que regulan la propiedad intelectual.
- Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos.
- Desarrollo de proyectos en equipo, transformación de ideas en acciones.
- Toma de decisiones, calibración de oportunidades y riesgos.
- Búsqueda del sentido de su trabajo en una tarea compleja que afecta a varios.
- Entusiasmo por las perspectivas y los objetivos compartidos.
- Sensibilidad y comprensión por los puntos de vista de los demás. Búsqueda del consenso y el apoyo de los demás.
- Planificación, organización y gestión de proyectos individuales o colectivos.
- Establecimiento de estrategias de supervisión.
- Selección de la información técnica y los materiales.
- Toma de decisiones y calibración de oportunidades y riesgos.
- Aportación de soluciones originales a los problemas.
- Transformación de ideas en acciones.
- Establecimiento de criterios para evaluar el proyecto y el producto con ayuda de guías.
- Aceptación de los propios errores, aprendiendo de ello.
- Mejora del producto y el proceso tras la evaluación.

BLOQUE 3. Movimiento y danza

- Interpretación con ejecución precisa de danzas tradicionales del mundo.
- Investigación sobre las danzas que se bailan en el entorno y que han perdurado a lo largo del tiempo.

- Creación de coreografías grupales de manera individual con todos los elementos del lenguaje musical trabajados y con músicas de estilos variados.
- Valoración de la importancia de la danza en la continuidad transgeneracional.

5. METODOLOGIA

Metodologia general

L'acció educativa en esta etapa procurarà la integració de les distintes experiències i aprenentatges dels alumnes, i s'adaptarà als seus ritmes de treball. L'equip docent deurà interrelacionar els continguts de les àrees amb un enfocament globalitzador, i abordar els problemes, les situacions i els esdeveniments dins d'un context i en la seua totalitat garantint, en tot cas, la seua connexió amb les necessitats i

característiques dels alumnes. Així mateix, la intervenció educativa ha de contemplar com a principi la diversitat dels alumnes, posant especial èmfasi en l'atenció personalitzada, la prevenció de les dificultats d'aprenentatge, la realització de diagnòstics precoços i la posada en pràctica de mecanismes de suport i reforç per a previndre i, si és el cas, intervindre tan prompte com es detecten estes dificultats.

1. Es dissenyaran activitats d'aprenentatge integrades que permeten als alumnes avançar cap als resultats d'aprenentatge de més d'una competència al mateix temps.
2. L'acció docent promourà que els alumnes siguen capaços d'aplicar els aprenentatges en una diversitat de contextos.
3. Es fomentarà la reflexió i investigació, així com la realització de tasques que suposen un repte i desafiament intel·lectual per als alumnes.
4. Es podran dissenyar tasques i projectes que suposen l'ús significatiu de la lectura, escriptura, Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) i l'expressió oral per mitjà de debats o presentacions orals.
5. L'activitat de classe afavorirà el treball individual, el treball en equip i el treball cooperatiu.
6. Així mateix, podran realitzar-se agrupaments flexibles en funció de la tasca i de les característiques individuals dels alumnes a fi de realitzar tasques puntuals d'enriquiment o reforç.
7. Es procurarà organitzar els continguts entorn de nuclis temàtics pròxims i significatius.

8. L'espai haurà d'organitzar-se en condicions bàsiques d'accessibilitat i no discriminació necessàries per a garantir la participació de tots els alumnes

9. Es procurarà seleccionar materials i recursos didàctics diversos, variats, interactius i accessibles tant en el que es referix al contingut com al suport.

Els centres docents promouran la implantació de metodologies didàctiques innovadores que incloguen l'aprenentatge cooperatiu, els projectes interdisciplinaris, l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, i la pràctica de l'educació inclusiva en l'aula.

Metodologies específiques

L'alumne ocupa un lloc central en tot procés d'ensenyança-aprenentatge. És l'alumne el que anirà construint el seu propi aprenentatge per mitjà de propostes en què recórrega a materials manipulables per a descobrir continguts, a través de presa de decisions, cooperació...

Entre estes propostes destaquen l'aprenentatge partint de la manipulació, l'aprenentatge cooperatiu, la teoria de les intel·ligències múltiples i aprendre a pensar.

Aprenentatge partint de la manipulació: utilitza la manipulació de distints materials per a arribar a l'abstracció d'un contingut des de ho concret. **Aprenentatge cooperatiu:** proposa un conjunt d'activitats que propicien la interacció de la persona-col·lectiu amb el mig, amb els seus pares o el docent. **Teoria de les intel·ligències múltiples:** busca adquirir destreses vinculades al desenrotllament natural i real de les situacions del dia a dia per a aconseguir capacitats que aporten a l'individu flexibilitat i creativitat a l'hora d'enfrontar-se a nous reptes.

Aprendre a pensar: mostra nombroses formes d'aconseguir la millora del procés de "pensar". L'objectiu final és l'aprenentatge real, el profund i significatiu, el transferible a altres facetes de la vida quotidiana. Açò és possible amb el bon maneig del pensament analític, crític i creatiu.

En virtut d'allò que s'ha exposat amb anterioritat, plantejem les nostres recomanacions:

L'alumnat serà el protagonista actiu en el procés de sensibilització, apreciació i creació artístiques. S'afavorirà l'intercanvi comunicatiu amb els seus companys, i amb el professorat, que serà bàsic per a donar sentit artístic al coneixement aconseguit.

S'utilitzaran tecnologies de la informació i la comunicació com a instruments vàlids de provocació de situacions creatives i d'ampliació del coneixement. L'exploració de materials instrumentals de qualsevol tipus, musicals i plàstics, permetrà als alumnes adquirir una sèrie de conceptes bàsics que els facilitarà realitzar una lectura coherent d'ambdós llenguatges i sentir les emocions que sorgixen de tota expressió artística.

Es podrà afavorir la creativitat musical i plàstica, la reflexió, la comprensió i la valoració de les obres d'art i mostrar a l'alumnat els mateixos criteris que els artistes utilitzen en els processos de creació de les seues obres.

Es potenciarà la participació de tot l'alumnat en els processos de creativitat artística.

En una àrea com l'artística s'ha de permetre la lliure expressió artística, així com la improvisació, per a generar obres més creatives.

S'ha de permetre a l'alumnat interactuar amb els elements visuals i sons de la realitat que li rodeja.

El treball en equip i el domini de les habilitats socials en la interacció amb el grup d'iguals, serviran per a desenvolupar l'escolta activa, intercanviar i confrontar idees i generar nous coneixements.

Com a orientacions específiques de l'educació musical, es tindran en compte:

La ludicitat com un dels principis bàsics dels corrents pedagògics musicals actives, perquè el joc desenvolupa les capacitats intel·lectuals, motrius i psicològiques.

El cant i l'audició com a procediment característic de l'educació musical. La lectoescriptura com a mitjà de comprensió d'una peça musical, emprant des de grafies no convencionals, fins a grafies convencionals.

L'expressió instrumental que ha de comprendre des de l'exploració dels elements sons de l'entorn, fins a la interpretació amb instruments formals.

El moviment, perquè l'activitat motriu ha de tindre un tractament prioritari en l'educació musical escolar.

Els treballs dels alumnes poden servir com a "complement artístic" a les tasques i projectes dissenyats de forma transversal des d'altres matèries.

Durant el desenvolupament de la tasca, es pot demanar als alumnes que exposen els seus treballs i que comuniquen de forma lliure com ho han fet i què els ha suggerit el treball, de manera que expressen així les seues idees, sentiments i reflexions sobre el mateix.

És important que els alumnes desenvolupen les estratègies de planificació del treball durant la realització del mateix, de manera que si guen capaçes de planificar quins materials usaran, quin temps necessitaran i quin espai.

Recursos didàctics i organitzatius

Activitats d'ensenyament/aprenentatge:

Activitats de detecció de coneixements previs, en l'inici de la sessió, que serveixen per a dirigir la mateixa cap a e estil d'aprenentatge adequat per a cada xiqueta.

Activitats de desenrotllament, que plantegen aconseguir assentar l'objectiu de la sessió.

Activitats de motivació, que pretenen reactivar l'atenció i intenció del xiquet en el procés.

Activitats flexibles i multinivell, dissenyades per a tractar de fer accessible un contingut tant a l'alumnat que presenta una dificultat eventual com als alumnes que necessiten aprofundir en l'aprenentatge, prenent com a referència els continguts de la pròpia sessió.

Activitats d'avaluació, que permeten donar-nos informació rellevant sobre el grau d'assentament dels dits aprenentatges.

Organització de l'espai i agrupaments:

En funció del moment i de la necessitat, els alumnes podran disposar-se de distints modes:

Gran grup

Grups cooperatius de 4 o 5 membres

Parella

Individual

En multitud de casos i donada la metodologia proposada serà una bona opció col·locar les taules en grups de quatre alumnes enfrontats dos a dos. Els grups seran heterogenis per tal d'afavorir la inclusió i l'ajuda als alumnes que més la necessiten.

La flexibilitat de l'organització de les taules ens hauria de permetre que de vegades, amb un senzill gir de les mateixes, els xiquets pogueren estar col·locats en forma de U per a poder fer activitats grupals o per a deixar-les apartades i poder fer activitats de ball i moviment.

Organització de les sessions

La metodologia proposada en el nostre projecte part de la necessitat de l'establiment de tres moments temporals diferenciats dins de cada sessió didàctica.

1. Fase d'activació: està orientada a captar l'atenció de l'alumne i que a través de distintes propostes es prepare per a l'aprenentatge del contingut corresponent.

2. Fase de dinamització: és el moment principal de la sessió en què es produïx la interacció entre alumne-alumne, alumne-professor.

3. Fase de reflexió/relaxació: la sessió es tanca amb la busca de la vinculació entre el contingut treballat i la realitat, la metacognició i la tornada a la calma i a un estat de repòs.

Materials i recursos

A continuació farem referència a aquells recursos emprats com a mitjà per a treballar a l'aula:

Ús de les TIC de manera habitual: jocs interactius publicats a la web i utilització d'apps per a la creació musical.

Materials i recursos manipulatius propis (tren de les notes, patrons rítmics, dictats per parelles, jocs amb notes, joc de percussió corporal, musicogrames...)

Instruments de l'aula: plaques, xicoteta percussió, boomwhackers, membranòfons, gots, ampolles, culleres, pals xinesos...

Materials per a escriure, dibuixar o programar activitats de diverses editorials: Editorial Bellaterra, llibres d'educació vocal d'Isabel Villagar, programa CA/AC de la Universitat de Vic, "Habits of Mind" de Arthur L. Costa, els mètodes Siringa, diversos cançoners ("Gatonades il·lustrades", "Cançonetes embarbussades", "L'eixam", "25 cançons d'arreu del món", etc.).

Activitats que afavoreixen la transversalitat i la troncalitat de la música

Es consideren activitats transversals les planificades pels mestres que utilitzen espais o recursos diferents a la resta d'activitats ordinàries de l'àrea, encara que precisen temps addicional de l'horari no lectiu per a la seua realització. Seran avaluables a efectes acadèmics i obligatòries tant per als mestres com per als alumnes. No obstant això, tindran caràcter voluntari per als alumnes aquelles que precisen aportacions econòmiques de les famílies, i en este cas es garantirà l'atenció educativa dels alumnes que no hi participen.

Entre els objectius que persegueixen este tipus d'activitats destaquen:

Fer significativa la formació que reben els alumnes en les activitats curriculars.

Millorar les relacions entre alumnes i ajudar-los a adquirir habilitats socials i de comunicació.

Permetre l'obertura de l'alumnat cap a l'entorn físic i cultural que li rodeja: el barri de Cremor i la ciutat de Castelló.

Contribuir al desenrotllament de valors i actituds adequades relacionades amb la interacció i el respecte cap als altres, i l'atenció del patrimoni natural i cultural.

Desenrotllar la capacitat de participació en les activitats relacionades amb l'entorn natural, social i cultural.

Estimular el desig d'investigar i saber.

Afavorir la sensibilitat, la curiositat i la creativitat de l'alumne.

Afavorir la capacitat de comunicació i expressió dels alumnes, entre ells i cap a altres membres o institucions de la comunitat educativa.

Despertar el sentit de la responsabilitat en les activitats en què s'integren i realitzen.

Proposta d'activitats i projectes transversals:

Visites a museus i institucions culturals: visites a espectacles i tallers relacionats amb la música i l'art al Teatre Principal de Castelló, al Museu de Belles Arts i al Palau de la Festa.

Celebració d'efemèrides: Dia de la dona, Dia del llibre...

Festes i celebracions:

Nadal: cantada de cançons que s'han vist durant el trimestre a altres classes.

Carnestoltes

Magdalena

Projectes:

Projecte "L'escola canta 2022": És un projecte organitzat des de l'assessoria de Plurilingüisme de l'Ajuntament de Castelló, per tal d'afavorir l'ús del valencià a través de la música. Consisteix en la preparació d'una cantata per a interpretar-la amb les altres escoles de la ciutat de Castelló. A més, els alumnes realitzen també un concert individual (només de la nostra escola) obert a la comunitat. Aquest projecte té una durada aproximada de dos trimestres i es realitzarà amb els grups de 5è curs.

Projecte "L'escola fa ràdio": També està organitzat des de l'assessoria de Plurilingüisme de l'Ajuntament de Castelló, amb l'objectiu també d'afavorir l'ús de la llengua. Els alumnes preparen un programa de ràdio sobre alguna temàtica de l'àrea i pugem a gravar-lo als estudis de la Universitat Jaume I per tal de difondre el treball. Aquest projecte té una durada aproximada d'un trimestre (a vegades trimestre i mig). L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat en esta etapa educativa serà contínua i global, i tindrà en compte el seu progrés en el conjunt de les àrees.

6. AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT

L'avaluació serà contínua quan estarà immersa en el procés d'ensenyament i aprenentatge de l'alumnat, amb la finalitat de detectar les dificultats en el moment en què es produïxen, analitzar les causes i, d'esta manera, adoptar les mesures necessàries que permeten a l'alumnat millorar el seu procés d'aprenentatge i garantir l'adquisició de les competències claus per a continuar el procés educatiu.

L'avaluació serà global en quant es referirà a les competències clau i als objectius de l'etapa i l'aprenentatge de l'alumnat en el conjunt de les àrees que la integren.

Els referents seran els criteris d'avaluació i els estàndards d'aprenentatge avaluables establits para cada un dels cursos i per a totes les àrees. L'avaluació de l'alumnat amb necessitats educatives especials tindrà com referent els criteris d'avaluació establits en les pròpies adaptacions curriculars significatives.

CRITERIS D'AVAUACIÓ I COMPETÈNCIES CLAU

BLOC 1. ESCOLTA

BL 1.1. Descobrir i reconèixer sons produïts amb el cos i la veu, i identificar visualment les famílies orquestrals, alguns instruments del folklore i agrupacions de l'en torn, i auditivament dinàmiques fp, utilitzant l'escolta activa de peces variades i valorant el silenci.

CEC CMCT

BL 1.2. Reconèixer, per mitjà de l'escolta activa de fragments i obres senzilles, ritmes binaris i ternaris, tempos ràpids i lents, i dissenys melòdics diversos, així com les formes rondó i lied, utilitzant el llenguatge musical.

CEC

BL 1.3. Reconèixer exemples variats d'obres de diferents gèneres i estils de la nostra cultura i d'altres, a través d'audicions en l'aula i el centre, mostrant un comportament adequat, i expressar opinions raonades de forma escrita i verbalment, a través de diàlegs i debats.

CEC CSC CCLI

BL 1.4. Buscar i seleccionar informació de forma guiada i crítica a la seua validesa en diferents mitjans sobre el so i sobre diferents manifestacions musicals.

CAA CD

BL 1.5. Captar el sentit global de textos orals reconeixent idees principals i secundàries i

participar en conversacions i assemblees, i utilitzar el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals exposant idees i opinions, mantenint el tema i ordenant el discurs amb frases curtes i ben construïdes.

CCLI CSC

BL 1.6. Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanant ajuda si la necessita.

CAA SIEE

BL 1.7. Reconèixer i utilitzar el vocabulari de l'àrea quan treballa amb els seus companys/as en activitats cooperatives i per a explicar el procés seguit al realitzar les tasques d'aprenentatge.

CCLI CAA

BLOC 2. LA INTERPRETACIÓ MUSICAL

CRITERIS D'AVUACIÓ COMPETÈNCIES

BL 2.1. Interpretar amb veu natural cançons i canons de l'àmbit del nivell només i en grup, cuidant la respiració i la higiene vocal, i manifestant interès per les aportacions pròpies i alienes.

CEC CSC SIEE

BL 2.2. Interpretar amb els instruments, amb el propi cos, amb instruments diversos i amb la flauta dolça cançons i canons de l'àmbit del nivell cuidant la tècnica instrumental, i improvisar acompanyaments rítmics i melòdics, mostrant responsabilitat en la interpretació en grup.

CEC CSC SIEE

BL 2.3. Explorar les possibilitats didàctiques del programari lliure per a aprofundir en els coneixements del llenguatge musical i la notació, i realitzar gravacions d'actuacions musicals realitzades en classe.

CEC CD

BL 2.4. Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, reconeixent el seu rol, confiant en les seues possibilitats i en les dels seus companys i regulant les seues emocions davant dels conflictes.

CSC CAA SIE

BL 2.5. Planificar la realització d'un producte o una tasca, proposant un pla ordenat d'accions i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb les orientacions del professorat.

CAA SIE

BLOC 3. LA DANSA

BL 3.1. Interpretar i memoritzar senzilles coreografies i danses grupals, seguir el ritme de cançons amb el cos, així com improvisar moviments per a compassos de 2, 3 i 4 temps, mantenint un interès i un gaudi amb la pràctica.

CEC CAA CSC

INSTRUMENTS D'AVUACIÓ

Evidències escrites: pot ser qualsevol prova que arreplega la informació en un text de forma escrita. Exemples: exercicis i fitxes de classe.

Evidències pràctiques: prova en què demanem a l'alumne que pose en pràctica els conceptes apresos. Exemple: interpretació de fragments musicals, interpretació de fragments rítmics o melòdics, interpretació de melodies amb la flauta, o de coreografies o danses. Interpretació de dramatitzacions o explicacions.

Evidències de productes finals: la realització d'un producte final significatiu i pròxim a l'entorn quotidià. En ell es requereix el maneig de diverses habilitats per a resoldre problemes en entorns rellevants de forma autònoma. Exemples: debats, dramatitzacions, investigacions... o en definitiva qualsevol producte final especificat en el canva de projecte.

Rúbriques d'avaluació: per a realitzar autoavaluacions individuals i de grup cooperatiu. També les rúbriques que utilitza la mestra per a avaluar el procés i els productes finals en les sessions estipulades.

Escales de metacognició: per a fer conscients als alumnes del propi aprenentatge.

Observació directa: de les activitats que es duen a terme dia rere dia i de l'actitud a l'aula.

Imprescindible per tal d'actuar si veiem algun alumne amb alguna carència o alguna dificultat.

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Valoració dels continguts i competències adquirides o desenvolupades en el projecte 35 %

Instrumentes utilitzats

- Rúbriques d'avaluació
- Rúbriques d'autoavaluació
- Escales de metacognició
- Observació directa

Realització del treball a classe:

35%

- Realització adequada del treball
- Organització dels materials

Instrumentes utilitzats

- Rúbriques d'avaluació
- Rúbriques d'autoavaluació
- Escales de metacognició
- Observació directa

Valoració d'actituds en l'aula:

30%

- Escolta
- Participació
- Esforç
- Colaboració

Instruments utilitzats

- Rúbriques d'avaluació
- Rúbriques d'autoavaluació
- Escales de metacognició
- Observació directa

ACTUACIONS PER A OFERIR REFORÇ I AMPLIACIÓ

Una de les metodologies que utilitzem és la instrucció multinivell, proposada per Jean Collicot. Atenent a esta instrucció, totes les activitats realitzades en l'aula de música estaran desglossades en diferents nivells de dificultat, així com els continguts (en cada canva de projecte estan desglossats en tres nivells de dificultat) i la utilització d'elements manipulatiu així com recolzaments visuals en cançons o qualsevol tipus d'informació sempre està encarada a oferir diversos mètodes de presentació de la informació per tal d'atendre a tots els alumnes de l'aula.

Les activitats obertes, com les dramatitzacions, balls, interpretacions amb percussió, interpretació de cançons, etc. de per sí ja atenen a estos nivells de dificultat, ja que són activitats que permeten que tots els alumnes arriben a mostrar el màxim de les seues possibilitats.

Per a un altre tipus d'activitats, més tancades i concretes, com per exemple la cerca d'informació a internet, on factors com l'assoliment de la lectoescriptura és més rellevant per a assolir l'objectiu, drem a terme adaptacions pertinents del material dels alumnes, respectant sempre la participació totalment inclusiva en el treball, mai derivant el contingut cap a un altre aspecte completament diferent.

Per a dissenyar este tipus d'activitats més tancades, es tenen en compte:

Individualment: disminució del volum de treball

Individualment: divisió en seqüències de l'aprenentatge en qüestió.

Grupament: canvi d'estratègia d'aprenentatge, passant del plantejament global a un més analític.

Metodològicament: en l'aprenentatge cooperatiu, algunes estructures com la tutoria entre iguals, el foli giratori, l'1-2-4, etc. ajudaran a entendre millor als alumnes amb dificultats les instruccions de la feina. També utilitzarem tècniques com el "visual thinking" per aconseguir una comprensió més basada en l'aprenentatge visual.

7. MESURES PER A LA INCLUSIÓ: Necessitats específiques de suport educatiu o necessitat de compensació educativa de l'alumnat.

L'atenció a la diversitat de l'alumnat en l'Educació Primària es regirà per allò que s'ha disposat específicament en el Decret d'Inclusió del 27 de juliol, 104/2018.

La intervenció educativa haurà d'adaptar-se a la persona, reconeixent les seues potencialitats i necessitats específiques. Des d'este plantejament, es vetlarà pel respecte a les necessitats de l'alumnat, als seus interessos, motivacions i aspiracions a fi que tot l'alumnat abast el màxim desenvolupament personal, intel·lectual, social i emocional, així com el màxim grau d'èxit dels objectius i competències en l'etapa.

S'assegurarà la informació, la participació i l'assessorament individualitzat a l'alumnat i als seus representants legals en el procés de detecció de les necessitats educatives, així com en els processos d'avaluació i intervenció.

A fi de fer efectiu el principi d'igualtat en l'exercici del dret a l'educació, la Conselleria competent en matèria d'educació desenvoluparà accions de caràcter compensatori en relació amb les persones, grups i àmbits territorials que es troben en situacions desfavorables derivades de factors socials, econòmics, culturals, geogràfics, ètnics o d'una altra índole. Entre elles, es consideraran els supòsits d'impartició d'ensenyança mentre l'alumne estiga ingressat en una institució hospitalària pública o requereisca hospitalització domiciliària, en els termes que regule la Conselleria competent en matèria d'educació.

Mesures de suport ordinari

Seràn aquelles que precisen una adaptació metodològica, de les estratègies organitzatives, o

de la distribució temporal del currículum, sense que això supose transformació o eliminació d'elements prescriptius del currículum, açò és, continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluable.

Entre elles tenim:

Reforços pedagògics: adaptacions curriculars no significatives, adaptacions d'accés Tutoria Orientació educativa.

Mesures de suport extraordinari

Seràn mesures de suport extraordinàries aquelles mesures o programes que suposen la transformació significativa d'un o més dels elements prescriptius del currículum, així com aquelles mesures d'accés al currículum que requerisquen recursos personals, organitzatius i/o materials de caràcter extraordinari.

Per tant:

Adaptacions curriculars significatives

Adaptacions d'accés que requerisquen recursos de caràcter extraordinari

Tipologia

- Alumnat que presenta necessitats educatives especials
- Adaptacions d'accés al currículum
- Adaptacions curriculars individuals significatives
- Altes capacitats
- Flexibilitat en l'escolarització.
- Activitats d'enriquiment curricular Incorporació tardana.
- Programes específics
- Educació Intercultural
- Dificultats d'aprenentatge
- Mesures ordinàries i extraordinàries

8. ELEMENTS TRANSVERSALS DEL CURRÍCULUM

D'acord amb l'article 10 del Reial Decret 126/2014, en totes les àrees curriculars es tractaran els següents elements transversals:

a) La comprensió lectora

- Analitzar els enunciats impulsant la comprensió.
- Ús de distintes tipologies textuais.

b) L'expressió oral i escrita

- Producció d'esquemes i/o dibuixos.
- Elaboració d'un guió per a presentar el text enfront d'un grup de companys, i transformació de l'estructura del text.
- Parlar, escriure, dibuixar i comunicar el que lligem en un text.
- Discutir i raonar sobre les qüestions contingudes en els textos.
- La presa de decisions i la seua argumentació; la comunicació entre el grup, el respecte i l'acceptació de les opinions dels altres; així com el treball cooperatiu per a aprendre dels altres i amb els altres. A l'interaccionar amb els altres (ja siga treballant en xicotet grup o en gran grup) han d'esforçar-se tant a fer-se entendre com a escoltar als altres.
- Expressar l'enunciat d'una activitat amb les pròpies paraules i ser capaç de reelaborar-lo tenint en compte diferents indicacions.

c) La comunicació audiovisual

- Incrementar la comprensió crítica dels Mitjans de comunicació: televisió, cine, vídeo, ràdio, fotografia, materials impresos i programes d'ordinador.
- Desenvolupar el pensament crític i la capacitat creativa a través de l'anàlisi i la producció de materials audiovisuals.

d) Les Tecnologies de la Informació i la Comunicació

Les noves tecnologies estan cada vegada més presents en la nostra societat i formen part de la nostra vida quotidiana.

En este sentit el Decret 89/2014 destaca: “L'ús de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació permet enriquir la metodologia didàctica i suposa un valuós auxiliar per a l'ensenyança”.

Des d'esta realitat, considerem imprescindible la seua incorporació en les aules d'Educació Primària amb la finalitat d'iniciar als xiquets en el bon ús de les mateixes.

La incorporació de la informàtica en l'aula contempla dos vies de tractament que han de ser complementàries:

Informàtica com a fi: té com a objectiu oferir a l'alumnat coneixements i destreses bàsiques sobre la informàtica i el maneig dels elements i programes de l'ordinador. L'ordinador es converteix, així, en objecte d'estudi en si mateix.

Informàtica com a mitjà: el seu objectiu és traure tot el profit possible de les potencialitats d'este mitjà; s'utilitza com a recurs didàctic per a aprendre els diversos continguts que es van a tractar, per a la presentació de treballs de diferent índole i per a la busca d'informació.

e) L'emprenedoria

- Adquirir estratègies per a poder resoldre problemes: identificar les dades i interpretar-los, reconèixer quines dades falten per a poder resoldre el problema, identificar la pregunta i analitzar què és el que ens pregunta.
- Desenrotllar un exercici de creativitat col·lectiva entre els alumnes que permeta idear un nou producte o servici capaç de resoldre una necessitat quotidiana.
- Tindre iniciativa personal i prendre decisions des del seu esperit crític.
- Determinar les principals característiques d'eixe nou producte o servici, així com els seus avantatges i inconvenients enfront del que ja existix.
- Enllaçar la solució plantejada (producte o servici) amb els seus possibles usuaris (mercat) i amb la societat en general, introduint la iniciativa emprenedora i el paper que esta ha de jugar com a motor d'ocupació i desenrotllament.
- Aprendre a equivocar-se i oferir les seues pròpies respostes.
- Treballar en equip, negociar, cooperar i construir acords.

Les habilitats emprenedores són les següents:

- **Habilitats personals:** iniciativa, autonomia, capacitat de comunicació, sentit crític, creativitat, adaptabilitat, observació i anàlisi, capacitat de síntesi, visió emprenedora.
- **Habilitats cognitives:** expressió i comunicació oral, escrita i plàstica; aplicació de recursos TIC en l'aula.
- **Habilitats socials:** treball en grup, comunicació; cooperació; capacitat de relació amb l'entorn; empatia; habilitats directives; capacitat de planificació; presa de decisions i assumptió de responsabilitats; capacitat organitzativa.

f) L'educació cívica i constitucional

- Coneixement i respecte pels valors constitucionals de llibertat, justícia, igualtat i pluralisme polític.
- Coneixement, respecte i acceptació dels drets i deures fonamentals: igualtat davant de la llei, dret a la vida, llibertat religiosa i ideològica, llibertat personal, llibertat d'expressió, dret de reunió, associació i participació, dret a l'educació, al treball, etc.
- Coneixement, valoració i respecte per l'organització territorial d'Estat en comunitats autònomes.
- Coneixement, respecte i acceptació dels drets socials, deures i polítiques públiques: igualtat de gènere, protecció de la família, drets dels menors i majors, dret a l'educació, a les prestacions socials, dret de les persones amb discapacitat o minusvalies.
- Informàtica com a fi: té com a objectiu oferir a l'alumnat coneixements i destreses bàsiques sobre la informàtica i el maneig dels elements i programes del ordinador.